No. 267. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 9 November.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Ter Antwerpsche beurs van heden (7 NOVEMBER) waren de fondsen genoteerd: Belg. 100¼; O. Metall. 102¾; S. Ardoin 21⅛, 21; Differed. 9; Nap. renten 91⅞; B. Tavolière 56; Sicil. 91⅝; Rom. L. 99¾; Id. te Antw. 95½; Braz. 83⅛. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ½ pCt. verlies k. z.

De Engelsche berigten, over Belgie ontvangen, gaan tot den 4den dezer, doch behelzen weinig bijzonders. Alleen wordt uit Dublin gemeld, dat de echtgenoote van den beruchten *O'Connell* dezer dagen overleden is en ook zijn oudste zoon gevaarlijk ziek is. — Uit Neder-Canada had men echter in Engeland het vrij belangrijk berigt ontvangen, dat de gouverneur van dat gewest, de graaf *Gosford*, plotselijk de kamer van afgevaardigden had ontbonden, omdat deze geweigerd had de budgetten aan te nemen, alvorens men van gouvernementswege in de verlangde hervormingen bewilligd had. De kamer had aan den gouverneur eene memorie ingediend, waarin zij in het breede de redenen ontvouwde, die haar tot de afwijzing van het budget hadden genoopt. Dit adres was met 56 tegen 6 stemmen aangenomen.

— Ter Londensche beurs van den 4den waren genoteerd: 3 pCt. ges. 88⅞; Ned. 2½ pCt. 53⅜; Sp. Ardoin 20¼; Differed 5⅝ Pass. 5⅝; Portugal 5 pCt. 55½; 3 pCt. 35¾; Braz. 81½.

Uit Bern heeft men berigten tot den 1sten November. De tweede zitting van den landdag over het antwoord op de nota van Frankrijk te geven, had tot geen resultaat geleid. Voor het ontwerp van antwoord van de meerderheid der commissie hadden zich slechts zeven en een half kanton verklaard, namelijk; Zurich, Lucern, Aargau, Thurgau, Waadt, Geneve en Glaris; voor het ontwerp van de minderheid, de heer *Tscharner*, hadden gestemd: Bern, Uri, Schwijtz, Unterwalden, Neuenburg en Bazelstad. Daar nu geen der beide ontwerpen de meerderheid, te weten 12 stemmen, op zich had vereenigd, zou de commissie een nieuw ontwerp moeten opmaken, 't welk men meende dat den 3den zou worden ingediend. De beraadslagingen werden steeds gesloten gehouden, 't geen een ruim veld opende om te spreken van de hevigheid der debatten, het verschillen der gevoelens, enz.; de meening had echter de overhand, dat men zich ten laatste zou verstaan.

Een ander bijzonder berigt uit Bern houdt, dat tot de intrekking der stukken betrekkelijk de zaak van *Conseil* door twaalf en een half kanton was gestemd; doch dat men meende dat het kanton Waadt de stem uitbrenging van deszelfs afgevaardigde niet zou bekrachtigen, omdat deze zijne instructien was te buiten gegaan.

Het fransch ministerieel Avondblad *la Charte* behelst de beide volgende telegrafische depeches.

Bayonne, 1 November, zeven uren des avonds.

» Het garnizoen van Bilbao heeft in den avond van den 28sten een' uitval gedaan; de karlistische artillerie is teruggetrokken op de nadering van *Espartero*, en hun leger is hem te gemoet gegaan. De stad is geblokkeerd gebleven. Te Madrid wist men op den 27sten niets naders omtrent *Gomez*, in weerwil van de geruchten den vorigen dag er verspreid. Zijne nadering in Estramadura had de bevolking de vlugt doen nemen. De troepen waren naar Badajoz teruggetrokken."

Bayonne, 1 November elf uren des avonds.

» *De marine-commissaris aan den minister van marine.*

» Men vermeldt dat de karlisten het beleg van Bilbao opbreken en op Durango aftrekken; den 29sten hadden zij geene artillerie voor de stad meer."

Uit deze depeches blijkt alzoo wel dat de karlisten opgetrokken en *Espartero* te gemoet gegaan zijn, maar nog geenszins dat zij afgezien hebben van het beleg der gemelde stad, 't welk zij zeker weder zullen voortzetten zoodra zij *Espartero* zich van den hals hebben kunnen schuiven.

— De Fransche *Moniteur* behelst eene nota van den Spaanschen gezant te Parijs, waarin deze zich beklaagt, dat de dagbladen onnaauwkeurig de zinsnede hebben overgebragt, van welke de koningin-regentes zich bediend heeft, toen zij in de openings-aanspraak van de constitutie van 1812 sprak. Deze phrase was aldus geweest: » Niet zoodra had ik de overtuiging bekomen, dat de herstelling van de constitutie der monarchy te Cadix geproclameerd, wel wezenlijk datgene was hetgeen de natie begeerde, of ik beijverde mij haar te bezweren en te bevelen dat zij bezworen en geëerbiedigd werd als grondwet door het geheele koningrijk.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten November.

Uit de gemeente Etten ontvangen wij het volgend verslag van den brand aldaar voorgevallen:

» Gisteren in den namiddag (den 6den) omstreeks half vier ure ontstond aan den waterkant, bij *Adriaan van der Veeken*, bouwman onder de gemeente Etten, onverwacht brand, veroorzaakt door het inslaan van den bliksem; waardoor in den tijd van weinige oogenblikken, een schuur met eenen aanzienlijken voorraad granen, alsmede twee arbeiders-woningen, tot den grond toe zijn afgebrand, in weerwil der spoedig aangebragte brandspuiten, zoo die van Etten als van de Leur, en niettegenstaande de ijverige medewerking van de beambten dier brandspuiten en van de alhier in kantonnement zijnde jagers van het tweede bataillon, onder de bevelen van den heere kolonel *Everts*, en kurassiers van het regiment No. 9, aan welker vereenigde pogingen men het behoud der boerenwoning zelve, dan ook voornamelijk te danken heeft.

» Ongelukkiglijk waren noch de afgebrande schuur, noch de twee woningen voor brandschade gewaarborgd."

— Door Zijne Majesteit zijn benoemd, tot president van de hoofdcommissie tot de zaken der Israëlieten, in plaats van wijlen mr. *C. Asser*, de heer *J. Henriques de Castro*, lid derzelve commissie, alhier woonachtig, en tot leden der hoofd-commissie; de heeren *T. Asser*, te Amsterdam, en *T. Polak Danielsz*, te 's Gravenhage.

— Behalve het bepaald getal officieren, welke in dit jaar zijn benoemd voor het oostindisch leger, is door Zijne Majesteit bepaald, dat daarenboven nog twee kapiteins, twee eerste en twee tweede luitenants van hetzelfde wapen, die daartoe mogten genegen en zullen geschikt wezen, in hunne rangen en ancienniteit bij hetzelfde leger zullen worden overgeplaatst.

Den gepensioneerden kapitein, met titulairen rang van majoor, *A Balneavis*, is de titulaire rang van luitenant kolonel verleend.

De serjant-majoor *P. Dresen* is benoemd tot tweede luitenant bij de sappeurs.

Aan den kapitein bij de 9de afdeeling *L. Maas*, den eersten luitenant, met rang van kapitein, bij de garnizoens-troepen te Brielle, *G. A. Christiaans*, als mede aan den paarden-arts der 1ste klasse van het regement lansiers no. 10, *W. P. E. Ermeling*, is het non-activiteit tractement toegekend.

— Dezer dagen zijn de plaatselijke besturen uitgenoodigd geworden, om onverwijld de gewone jaarlijksche opneming der varkens in hunne gemeenten te doen geschieden, en den uitslag daarvan aan de ambtenaren van 's Rijks middelen mede te deelen, die daarvan het noodige gebruik zullen moeten maken; terwijl dezelve op nieuw is aanbevolen, om, ieder voor zoo veel in zijn vermogen is, door een' ijverig en doelmatig toezigt, vooral gedurende den slagttijd, aan de opbrengst der belasting op het geslagt bevorderlijk te zijn.

— Blijkens een algemeenen staat der ontvangsten wegens de inkomende en uitgaande regten en accijnsen, mitsgaders wegens de posterijen, over het dienstjaar 1835, hebben de in- en uitgaande regten beloopen *f* 3,542,240,04, als: invoer, uitvoer en doorvoer *f* 2,958,353,36½, tonnegeld der zeeschepen *f* 270,468,63, watertollen *f* 3653,17, baak- of vuurgelden *f* 7374,01½, formaatzegel *f* 14,508,31½, turksche paspoorten *f* 2577, huur wegens lokalen *f* 2488,75, tonne- en bakengeld *f* 1901,67 buitengewone ontvangsten *f* 19,55, vast regt en scheepvaart-regten *f* 280,895,52½.

De accijnsen hebben in 1835 opgebragt *f* 15,863,695,95, en waren geraamd op *f* 17,807,500, zoodat zij beneden de raming gebleven zijn *f* 1,943,804,05. De accijnsen hebben opgebragt als als volgt: suiker *f* 317,842,91½, wijn *f* 1,151,089,49, zout *f* 1 490,149,65, buitenlandsch gedisteleerd *f* 303,268,15, buitenlandschgedist. *f* 3,640,190,68½, bier en azijn *f* 428,651,85, geslagt *f* 1,513,976,61½, zeep *f* 954,200,10½, gem. *f* 2,912,736,87½, turf *f* 1,202,492,89½, steenkolen *f* 430,891,51, 10 pCt. collectiefzegel van quitantien, *f* 1,435,403,66½, consent-zegel van vervoeren gelei-billetten *f* 81,304, en buitengewone ontvangsten *f* 1397,53½.

De posterijen hebben opgebragt *f* 1,427,865,66.

— Men weet dat tijdens het jongste mistige weder op den Theems twee stoombooten, *the Red. Rover* en *the Magnet*, derwijze tegen elkander zijn gevaren, dat eerstgenoemde binnen weinige minuten zonk. Thans heeft men met beste gevolg pogingen in het werk gesteld om dit vaartuig, waarvan gelukkiglijk al de passagiers waren gered, doch dat overigens met al de goederen en bagaadje was te gronde gegaan, te ligten. Tot dit einde plaatsten zich twee ligters aan wederzijde van de stoomboot, en begaf zich een zeeman, voorzien van een duikerskleed, naar de diepte om kettinkabels achter en voor aan het gezonken vaartuig te hechten; dit geschied zijnde, kwam de duiker, na 1¾ uur onder water te hebben doorgebragt, zeer vermoeid en geschaafd weder naar boven. De *Red. Rover* werd nu spoedig naar de oppervlakte des waters gehaald en naar de timmerwerf te Sheerness gebragt. Tallooze nieuwsgierigen woonden dit belangwekkende schouwspel bij.

Ook de engelsche berigten, thans regtstreeks tot zondag morgen (6 Nov.) ontvangen, behelzen geen nieuws van aanbelang. Dezelve maken onder anderen gewag van eene groote bijeenkomst van voorstanders der behoudende partij, te Halifax gehouden, waar lord *Wharncliffe* met groote levendigheid de handelwijs der meerderheid in het

hoogerhuis heeft verdedigd en getracht te bewijzen, dat de natie haar veiligheid en behoud aan de lords te danken heeft, op een tijd dat een zich-zelve zwak ministerie, zich van andere laat regeren. Na erkend te hebben dat het huis zich thans in zeer moeijelijke omstandigheden ziet geplaatst, heeft hij tevens verklaard dat het in de aanstaande zitting denzelfden weg als in de vorige dacht te volgen.

Ter Londensche beurs van den 5den dezer waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 88⅞; Ned. 2½ pCt. 53⅝; dito 5 pCt. 100⅝; Spanje Ard. 20¼; Portugal 35¾; Braz. 81½.

FRANKRIJK.

PARIJS, (ZONDAG) DEN 6DEN NOVEMBER.

De *Moniteur* bevat heden de benoeming van den luit-kolonel *Taillandier* tot den rang van kolonel en tot het bevel over het 18de regiment van linie.

— Het *Journal des Debats* verzekert heden, dat hetgeen gezegd geworden is van verdeeldheid in den raad, over de wijze van behandeling der onlusten te Straatsburg, of men dezelve voor het hof der pairs of eenvoudig voor de gewone regtbank zoude brengen, voor ongegrond. Er had daaromtrent volkomen eenstemmigheid geheerscht.

— De *Courrier du Bas Rhin* van den 4den vermeldt, dat men zich gereed maakte om den Prins *Louis* en zijne medepligtigen naar het huis van correctie der stad Straatsburg, waar voegzamere vertrekken voor ieder afzonderlijk in gereedheid waren gebragt, over te brengen. Tot heden waren de gevangenen verbleven ter plaatse waar men hen gearresteerd had, waar zij, uit hoofde der bekrompenheid van het lokaal, in ellendige verblijven opgesloten waren. Men sprak te Straatsburg voorts nog van nieuwe arrestatien, welke zich echter slechts schijnen te bepalen tot personen van weinig belang: De kok des Prinsen is onder anderen gearresteerd, doch weer losgelaten; ook zijn een aantal artilleristen, die *leve de Keizer!* hebben geroepen in verzekerde bewaring genomen.

Bijzondere berigten uit Vendome verzekeren dat de beweging aldaar van ernstiger aard geweest is, dan tot nog toe vermeld werd. Volgens dezelve, hadden de huzaren, in de kazerne den kreet van *leve de Republiek!* aangeheven, had men een aantal geladen karabijnen en pistolen gevonden, en hadden de huzaren een' ernstigen tegenstand geboden. De kolonel had woensdag ll. het regiment doen uittrekken, en waren toen de zamengespannenen uit de gelederen gehaald; hun chef *Bruyant*, had na de arrestatie, gelegenheid gevonden zijne portefeuille in het heimelijk gemak te werpen; de policie liet pogingen doen om dezelve in handen te krijgen.

— Naar door een der bladen verzekerd wordt, heeft de policie een helsch werktuig bij een engelschman in de straat Odeon woonachtig ontdekt.

— Men verzekert hier, dat de heer *van de Weijer*, belgisch gezant te Londen, doch die zich te Lissabon ophoudt, en zich daar in de zaken des lands mengende, en als een tegenstander van de tegenwoordige orde van zaken te Lissabon optredende, van den minister *Sa da Bandeira* de uitnoodiging gekregen heeft, om Portugal te verlaten en op zijn post terug te keeren.

— Het gerucht heeft zich hier verspreid van een' algemeenen slag tusschen de troepen van *Espartero* en de karlisten, van het beleg van Bilbao afgetrokken. De beide partijen zouden wederzijds veel volks verloren hebben en ieder zich de overwinning toeschrijven.

— In de zitting der cortes te Madrid van den 28sten heeft men reeds begonnen gebruik te maken van een regt door de tegenwoordige constitutie aan elk spanjaard toegekend, om namelijk zich te beklagen over de inbreuken die op de constitutie kunnen zijn gemaakt. Door zekeren heer *Ayllon* werd namelijk een voorstel gedaan, dat men zich striktelijk voortaan hield aan het art. 378 der constitutie, waar gehandeld wordt over de handhaving en hervorming der constitutie; dit voorstel moest voornamelijk strekken, om zoo het heet de openbare ambtenaren in het te buiten gaan hunner attributien te weêrhouden. Nadat de volmagten van nog eenige leden waren onderzocht en dezelve zitting hadden genomen, werd de openbare zitting opgeheven en in eene met gesloten deuren veranderd. Zulks had onder het publiek allerlei geruchten doen ontstaan, waarvan niet de minst verontrustende was, de verzekering, die gegeven werd, dat de reden dezer geheime bijeenkomst in het ontvangen berigt was gelegen, van den intogt der karlisten in Almaden. Men kon zich te Madrid maar niet begrijpen, hoe de beide overmagtige kolommen van *Rodil* en *Alaix* de zwakkere bende van *Gomez* niet vernietigen konden, en zulk een, om zijne rijke mijnen, zoo belangrijk punt, als Almaden, aan deszelfs lot over laten. Sedert den 22sten had men volstrekt geen officieel berigt van die zijde; zulks vermeerderde de ongerustheid en versterkte het vermoeden, dat de cortes zich in deze geheime zitting, met die belangrijke zaak bezig hielden.

— Van de Spaansche grenzen schrijft men van den 2. November: „ De aandacht wordt uitsluitend beziggehouden met het opheffen van het beleg van Bilbao en met de tijding, door eene buitengewone Madridsche courant van den 28sten gegeven, dat *Pablo Sans* den 22sten door den generaal *Castanon* zoude geslagen zijn. Men meent hier dat de karlisten van voor Bilbao op Durago zijn afgetrokken; een deel derzelver ontmoedigd, wegens het mislukken dier onderneming, anderen vrij te vreden, dewijl zij vroeger tegen den aanval op de stad zich hadden verklaard, en liever in plaats daarvan, met den Pretendent den Ebro hadden willen overtrekken.

— Heden uithoofde van den zondag geene fondsnotering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den November.

In de *Augsburgsche Zeitung* wordt een schrijven uit Berlijn over de Spaansche zaken medegedeeld, waarin de meening wordt geuiteld, dat don *Carlos* gewis weldra zijnen intogt in Madrid zoude doen; en dat het uit dien hoofde niet onmogelijk was, dat sommige mogendheden van het vaste land, bij hem een agent zonden en daardoor aan den dag legden, dat zij hem als wettigen Koning van Spanje erkenden. Frankrijk meende men dat zulk een voorbeeld dan weldra volgen zoude, maar op Engeland durfde men ten deze vooralsnog minder rekenen.

— Uit Weenen schrijft men dat er in het staatsministerie eene verandering op handen is, aangezien de voortdurende ongesteldheid van den staats- en conferentie-minister *Kolonrat* hem niet langer vergunde zijn' post te blijven bekleeden. — De Keizerlijke familie heeft Schönbrunn verlaten en heeft den keizerlijken burgt weder betrokken.

— De kleine republiek san Marino, in Italie, van welke men zoo weinig hoort, heeft dezer dagen de aandacht tot zich getrokken. Het bestuur had den Koning der Franschen, na den aanslag van *Alibaud*, met zijn behoud geluk gewenscht, en daarvoor in antwoord eene zeer vriendschappelijke nota bekomen, aan het slot waarvan intusschen uitnoodiging was gevoegd, om een achttal in Marino zich ophoudende vlugtelingen van het gebied te verdrijven. Onder dezelve werd onder anderen bij name genoemd, de geneesheer *Fergonzi*, uit Modina die in de vroegere Italiaansche onlusten eene hoofdrol heeft gespeeld, doch sedert afgezonderd leeft, en zich met de beoefening der wetenschappen bezig houdt. De Gofaloniere der republiek had op deze uitnoodiging kortelijk geantwoord, dat men aan des Konings verlangen niet voldoen kon, aangezien de landswetten zich tegen eene dergelijke handelwijze verzetteden; de bedoelde lieden leefden rustig in San Marino, welker burgers zich gewis tegen een zoodanig geweld verzetten zouden.

169ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

9de Trekking: N°. 356, een prijs van *f* 30,000; N°. 11320, *f* 1000; N°. 2163, *f* 1000.

10de — N°. 219, een prijs van *f* 1000; N°. 13508, *f* 1000.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 7den November.*

TARWE. — Met zeer veel handel, tot iets hooger prijzen: 128, 129 ℔ Bonte Poolsche *f* 242, 245 in Entrep. – 132 W. B. dito *f* 270. Voorts in consumptie: 125 Bonte dito *f* 215; – 127 Rostocker *f* 230; – 124 Anclammer *f* 220; – 131 N. Bovenlandsche *f* 222; – 128, 129 Zeeuwsche *f* 222, 225; – 127 dito *f* 224, 230; – 127, 131 O. Vriessche *f* 210, 225; – 121 mindere dito *f* 192; – 132 W. Poolsche *f* 310; – 131 B. dito 290; – 126 dito *f* 240; – 130, 131, 132 Rhijn in Entrep. *f* 215, *f* 217, 220.

ROGGE. — Als voren verkocht: 124, 126 ℔ N. Overijsselsche *f* 160, 164; – 119 Pruissische *f* 162 bij partij.

GARST. — Hooger gehouden: 94 ℔ geringe Vriesche *f* 105.

HAVER. — Veel handel, hooger afgegaan: 86, 88 ℔ dikke *f* 105, 118; – 89, 90, 91, 94 fijne *f* 110, 113, 115, 120; – 79 O. Voer *f* 90; – 83, 84, 86, 91 O. fijne aan de Zaan *f* 105, 106, 108, 113; – 77 jarige Voer aan de Zaan *f* 100; – en van 73 tot 77 oude dito *f* 84 tot 88, ook aan de Zaan.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 117 ℔ Amersf. *f* 150 aan de Zaan.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — onveranderd: Holst. 65 £; op 9 vat in deze maand 70½ £; in April 69 £.

LIJNZAAD. — in een doen: 113 ℔ Zeeuwsch *f* 327½; 114, 115 ℔ dito *f* 335; 105 ℔ Petersb. *f* 305.

RAAPOLIE. — goed prijshoudend: per 6/w. *f* 44½; vliegend *f* 42½, 43; Dec. *f* 42½, 42¾; Mei *f* 41¼, 41½.

LIJNOLIE. — per 6/w. *f* 40; vliegend *f* 38¼, ¼.

HENNIPOLIE. — per 6/w. *f* 46½; vliegend *f* 45½, 45¼.

RAAPKOEKEN. — *f* 58 à 65; Lijnkoeken 8½ à 10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 NOVEMBER) waren genoteerd: Werk. Sch. 2½ pCt. 52 $\frac{1}{16}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$; dito 5 pCt. 100 $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{16}$; Kansbill. 21 $\frac{1}{16}$; Amort.-Sijndicaat 4½ pCt. 94⅝; dito 3½ pCt. 76; Handelm. 171½, 172½; Ardoin 85 £, 20⅝, 21; dito coupons 38, 40, 39; Uitgest. 8⅜; Passieve 6⅛, ¼, ⅛.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.